

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XL. In æternas demùm gehenn[a]e flammæ præcipitat Temulentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

erudire, omnem rudentem moueant, atq; aleam iaciant, vt hoc Dæmonis astutissimum stratagemata, eludatur. hoc ni fiat, quicquid aliud egeris, infructuosum puta. Illud potius à Iudice deprecandum tibi concesserim, vt cum moriendum sit reo, quàm fieri possit maximè, cruciatuum acerbiter leniat.

CAPVT XXXX.

Temulentia in æternas gehennæ flammâ precipitat.

Inueniuntur versuta quædam & callida ingenia, impensè id vnum, inuida diuitiarum cupiditate stimulante, cogitantia, quomodo vicinos, quorum fortuna semper illis est pinguior, circumueniant, fundos illis eripiant & possessiones, atq; in suam, per fas & nefas redigant potestatem, quorum anhelans & inflammata appetentia, vt quod oculis ad rapinam designauit, assequatur, vix melior, vix commodior iniri ratio potest, quàm temulentia, ergo specie fucati amoris, eos vocant ad conuiuia, & symposia, fumos venditant, beneuolentiam, tum verbis, tum factis, captiosè aucupantur, ad potum blandè inducunt nimium, id vnum spectantes, vt simplex ille homulus inebrietur. Tunc demum aggrediuntur doli nescium, verbis aures ad pruricum demulcentibus, in fraudem alliciunt; tractant de agrorum, & pratorum emptione, venditione, commutatione; emunt vendunt, commutant, precia paciscuntur, dominia transferunt, suo semper lucro, illius verò pauperculi, extremo detrimento, quod tamen ipse, necdum absumpta crapula, nondum prospicit, nedum sentiat. euigilet porro, ad se redeat, abscefferit temulentia, lamentabitur, dolebit, conqueretur, dolos inculcabit: sed frustra, reti ventos capere

Simile ab auaro.

pere conabitur, iam omnia testium præsentia roborata, iam literarum firmitate consignata sunt.

*Dæmoni,
versutia,
qua decipit
Ebriosos.*

Hic idem Dæmonis est, cum incautis hominibus, versipellis agendi modus, ut eos fallat, ut æternam illam hæreditatem eripiat, ut ad pauperiem diuina gratiæ, cœlestiumque donorû adigat, ut perpetuis eos flammis addicat. Vini dulcedine, hamû æternæ perditionis abscondit, quem incauti glutunt, & obtenta brata ratione, consciëntiæque quasi excæcata, interitum haud sentiunt, & non raro aculeû minimè dolentes, peccatum gloriabundè iactitant, velut illi apud prophetam. *Peccatum suum sicut Sodoma prædicauerunt;* &

Esaiæ. 3.

Genes. 25.

Iob. 21.

Esau primogenituræ prærogatiua amissa, Comedit & bibit, & abiit parui pendens quod primogenita sua vendidisset. sed quâdo extrema gaudij momētanei lucis olim occupabit æternus, quando repentinus illis supervēiet interitus, quando ad inferna in puncto descendunt, tunc demùm sentient, tunc damno suo, sed serius sapient, non valentes contractum funestissimum rescindere, aut dissolutum retractare.

Galat. 5:

Quod discriminè, ut sagaci studio præcaueatur, accuratè præmonet D. Paulus. *Manifesta sunt autem opera carnis, quæ sunt fornicatio, immūditia, impudicitia, luxuria; &c.* Adm addit, *Ebrietates, cōmessationes, & his similia, quæ prædico vobis, sicut prædixi, quoniã qui talia agunt, regnū Dei nō consequētur.* Quid hoc verbo clarius? qd ad extollendā temulentie culpā accommodatus? huc pertinet & illud D. Ioannis Chryso-

Homil. 9. in

Genesin.

Sicut navis quæ aquis impletur, ut exhauriri nequeat, statim submergitur: Ita & homo cum crapula & Ebrietati seipsū exponit, in præceps vadit, ratione submergit, & in æternas gehennæ flammæ ruit. idem

Homil. con

tra crapu-

lam & lu-

xum.

& carniū voratione, & vini potatione disrūpitur, sepe

& 1080

et inuitum et sponte necesse est peccare. Nam sicut na-
 uis oneraria, quæ supra suam magnitudinẽ vehenda capit,
 oneris magnitudine submergitur; Ita animi et corporis
 nostri natura si plures acceperit cibos ac potũ vberiore
 quã ferat sua vis, impletur et in pelagus perditionis de-
 mergitur, et nautas et gubernatores, et eos qui in proa
 et alios nauigantes et ipsum onus cũ hominibus perdit.
 Sicut igitur non tranquillitas maris, nõ sciẽtia gubernato-
 ris, non nautarũ multitudo, non preparationis studiũ, et
 omni pars tẽpestiua, et non aliud quicquã, nauis quæ sic in
 tẽpestate est prodest. Ita et delicatis euenit, nec cogitatio-
 nis multitudo, nec eruditio, nec admonitio et consilia, nec
 aliud quid, nec timor tuturorum et pudor, nec accusatio
 presentiu, nec aliud quid saluare potest, sic periclitatẽ ani-
 mi, sed inualefcit luxus, et amẽtia per oia, et sub aquas
 perditionis, nolẽs volẽs, eũ qui agrotat, defert, et salutis
 facit naufragiũ. quibus Diui Chrysostomi verbis quod
 graui? nec ab his multũ absunt, quæ S. Augustin⁹ huc
 quoque cõtulit. Ebrietas quasi inferni puteus, quoscunq;
 suscepit, nisi digna subuenerit pœnitẽtia, et emendatio
 fuerit subsequuta, ita fortiter sibi vëdicat, vt eosdẽ ipsos de
 inferni tenebroso puteo, ad Charitatis, vel sobrietatis lu-
 cẽ repire, sine graui pœnitentia non sinat. Quob causam
 acerrimẽ Diuus Bernard⁹, temulentiam perstringit.
 Ebrietas inquit, eiicit hominem à Regno Dei: Ebrietas
 expellit hominem è Paradiso: Ebrietas demergit ho-
 minem in infernum; Vt non importunẽ quidam poe-
 ta dixerit --

Serm. 237.
 de Temp.
 qui est 1. de
 Ebriet.

Serm. 25.
 ad 1690r.

corporis atque animi subuertunt pocula dotes,
 Et faciunt ambos sub phlegethonte mori.
 Nolim hĩc ego historiis adducẽdis, lectori nausẽã
 offerre, cum præsertim extremũ, hĩc libro, eodẽ isto
 capite

capite, imposituri sumus fastigium. vna tamen vel altera, non ita diu nos, ad metam iam è conspectu sitam, festinantes, fixa interim virgula morabitur.

L. 1. de rebus gestis Alfonso Regis.

Scribit Æneas Syluius, Alexandrum ex Moratibus Ducibus oriundum, Diui Stephani Viennæ Præpositum quondam, profligatissimæ temulentie hominem nimia præmaturè enectum crapula, inter viuos agere desisse. cui cum exequiarum diem tricesimum, cum eius Ecclesiæ Canonici, tum multi viri nobiles concelebrarent, sacerdos quidam, qui sibi bundus vinariam Præposituræ cellam intrauerat, se Alexandrum inter dolia circumambulantem, horrenda lamentabilique forma conspexisse, asseueravit, quod & aliis visum atque ostensum compluribus. et ego celeri ad Ecclesiam cursu contendens cum orantes adhuc presbyteros inuenisset, *Ut quid hic Alexandro inferias, inquit agitis? ille in suo templo letus agit bibitque; vos autem hic siti arescitis. vos inde coniecturam capite, quo in cælo temulentie sue præmio iam potiatur.*

Temulentus Præpositus post mortem inter dolia visus ambulare.

Lib. 12. Historiar. Memorabil. cap. 41.

Maiorem multò horrorem, incussat, quod Casarius refert. eiusmet verbis vtor. *In Diocesi Colonien. Colonia non procul, miles quidam erat, nomine Rudingerus. sic rotus deditus vino, vt diuersarum villarum dedicationes, tantum propter bona vina frequentaret. hic infirmatus, cum moriturus esset, filia rogauit, vt intra triginta dies illi appareret; quo respondente; faciam si poterò; expirauit. Post mortem verò, filie per visum apprens, ait: Ecce præsens sum vt postulasti; portabat enim vas paruum & fictile, quod vulgò cruselinum appellatur, in manu sua, in quali solebat in tabernis potitare. dicente filia, quid est in vase illo? respondit: Potus meus ex pice & sulfure confectus; in æternum eo bibere cogor inferno.*

Ein Breisstein Temulenti cuiusdam porus in inferno.

*sed nunquam epotare valeo. & sic disparuit. En vt blan-
de ingressum vinum in nouissimo mordet vt coluber.*

Prou. 23:

Non dissimile ibidem sed pluribus, Exemplum
subnectit Cæsarius, de quodam temulento, cui Deus
quadam visione diabolum ostendit, vnum abripi-
entem ad eterna gehennæ supplicia, & supremo Dæ-
moni interroganti, vbi eum inuenisset? Respondit.
In Ebrietate. cui ille. Defer eum huc, vt affatim bi-
bar. & dicto citius accurrentes Demones, eum vi ra-
patū in diuersa, plagis excepere durissimis, & in os
eius liquatam picem ac sulphur infundentes, cac-
chinnando vocife rabantur. *Diu sitisti, iā sitim exple.*
quibus visio disparuit, atque ille cui se aspiciendum
præbuerat, temulencia valere iussa, sobrietatem de-
inceps est amplexus. Conuenit vtrique, ex iam re-
centitis apparitionibus, quod Dauid olim prædixit.
*Ignis & sulphur, & spiritus procellarū, pars calicis eo-
rum. & Propheta. Inebriate eum calice ira Dei, vt sicut*

Lococitato.

Psal. 10.

Hier. 48.

Horum igitur Exemplo, vt ego ex me vos non
moneam, sed Propheta. *Expergiscimini ebrij & flete*
& ululate omnes, qui bibitis vinum in dulcedine. ni si-
mili modo velitis, quod horrendum est, incidere in ma-
nus Dei viuentis, & æternarum flammaram titiones
inextinguibiles esse. Pro comperto habetote, quod
veteres vulgò dictabant, Laneos Iupiter habet pe-
des, ac serius Diphtheram suam inspiciens, atque om-
nia ponderans, perperam facta, vindictæ tardita-
tem, grauitate compensat.

Iohel. 1.

Heb. 10.

CAPVT XXXXI.

Epilogus Libri primi.

Doctum huc vsq; & ni mea me fallit opinio, sa-

K

119